

'Anadolu, kültürel birikiminin bedelini acılarla ödüyor'

Hasan Gören ile İkinci Dünya Savaşı'nda Alman yayılcılığının Anadolu toprakları üzerindeki emellerini konu alan son kitabı *Altı Yaprak Üstü Bulut* üzerine konuştuk.

NAZAN YARICI

Altı Yaprak Üstü Bulut'un yazım sürecinden bahsedermişiniz? Roman düşüncesi nasıl oluştu?

Henüz basılmamış ilk romanımdan sonra yazdığım *Zan*'ı bitirir bitirmez, annemden dinlediğim bazı olayları dönemin siyasi gelişmeleri ile ilişkilendirecek bir kurguya giriştim. Bu çalışma bana Nazizm'in oluşma koşulları üzerine yeni okumalar yapma fırsatı da verdi. Açıkçası insanlığın Nazizm'e dönük muhasebeyi yeterince iyi yapmadığını, bu yüzden de çeşitli biçimlerde karşımıza çıkmaya devam edecek bu belaya karşı yeterince başışıklık kazanamadığımızı düşünüyorum. Roman, ilk bakışta ana teması gibi görünen yayılcılık kadar, bu açıdan da değerlendirilirse mutlu olacağım.

■ *Altı Yaprak Üstü Bulut* ilk romanınız *Zan* gibi bir suç hikâyesi... İki romanınızın birbirine benzeyen ve ayrılan yerleri neler size göre?

Bir yanda, iki romanın da yakın tarihi anlatmasına rağmen konularının bugün de güncelliğini korumasını ve gerçekçilikten beslenen birer serüven etrafında kurgulanmasını söyleyebilirim. Öte yanda ise *Zan*'ın dilinde konusuyla uyumlu keskinliklere ve anlatım sürprizlerine karşın, *Altı Yaprak Üstü Bulut*'ta romanın yer yer pastoral sayılabilecek havasına uygun olarak yumuşak bir dili tercih ettiğimi belirtebilirim.

■ *Anadolu'nun zenginliklerini, özellikle kültürel zenginliklerini elde etmeye yönelik yağmacı anlayışa dayalı bir ısrar var. Bunun Truva Savaşı'yla başlayıp bugüne dek geldiğini söyleyebilir miyiz? Bu ne zaman biter, biter mi?*

Uygarlığın doğuşundan bu yana coğrafi konumuyla bir çekim merkezi olan Anadolu, eşsiz kültürel birikiminin bedelini, çek-

tiği acılarla ödüyor sanki. *Altı Yaprak Üstü Bulut*'un çıkış noktası olan yağmacılık, bugün de bu toprakların doğal kaynaklarını tehdit ederek gösteriyor varlığını. Buna bir son verilmesi ise zenginliklerimizin değerini bilmemiz ve onlara sahip çıkmamıza bağlı. Ben her şeye rağmen iyimserim.

■ *Roman kurgusunda Markus adlı karakter Bulgaristan'da konumlanmış Alman birliklerinin bir askeri. Sınırı tek başına geçip Türkiye'ye giren Markus olmasaydı, bütün Nazi ordusu tıpkı Bulgaristan'da konumlandığı gibi Türkiye'ye de girseydi, bizi nasıl bir akabet beklerdi sizce?*

Uzun yıllar önce tasarladığım ilk roman, İkinci Dünya Savaşı'nı Naziler'in kazanmış olduğu varsayımı üzerine, 1946 yılının İstanbulu'nda geçen bir direniş öyküsüyü. Fazlasıyla spekülatif olacağı için yazmaya hiç girişmedim. Açıkçası, her ne kadar ben hiç ihtimal vermesem de sözünü ettiğiniz işgal gerçekleşmiş olsa buna karşı ne tür farklı tepkiler gösterilebileceğine ilişkin bazı düşüncelerimi romana yerleştirdim.

KADIN HAKLARI

■ *Kitabınızda Trakya köylüsü ve köy yaşamı üzerine ayrıntılar da var. Sizce köylerde yaşayanlar için durum bugün farklı mı?*

Kadın hakları konusunda cumhuriyetle elde edilen kazanımların toplumun tüm kesimlerine dağıtılabildiğini söylemek ne yazık ki olanaksız. Romanın geçtiği dönemi bugünle karşılaştıracak olursam; Trakya'nın sosyal gelişmişlik açısından ülkemizin görece şanslı bölgelerinden olduğu açık. Ancak toplumun genelinde kadınlara dönük adaletsizliklerin, neredeyse sınıf farkı olmaksızın erkek egemen bir bakışla kamıksanması, karşımıza yalnızca kadınların eğitimsiz bırakılmasını değil, bir de şiddet sorunu çıkarıyor. Gelişmiş bir Türkiye'nin ancak eşit haklara sahip kadınların katılımıyla kurulabileceğini anlamanın en az bir kuşak uzağındayız. ■

Altı Yaprak Üstü Bulut / Hasan Gören / **YKY** / 239 s. / 2019